SJKUMS
Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences
No.1/ Apr-May 2026;31(1):1-3
DOI: 10.22034/31.1.1
https://sjku.muk.ac.ir

Letter to Editor

Critique of the Article "The Effect of Offline Student Conferences on the Levels of Satisfaction, Learning, and Performance of Medical Intern Students on the Basis of the Kirkpatrick's Educational Model

Ali Khatib[1,2*]

[1] Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Neyshabur University of Medical Sciences, Neyshabur, Iran
[2] Healthy Ageing Research Centre, Neyshabur University of Medical Sciences, Neyshabur, Iran

Article history:
Received: 17 November 2025
Revised: 01 July 2026
Accepted: 15 July 2026
ePublished: 23 May 2026

***Corresponding author:** Ali Khatib, Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Neyshabur University of Medical Sciences, Neyshabur, Iran

E-mail: khatiba1@nums.ac.ir

Abstract

An article entitled "The Effect of Offline Student Conferences on the Levels of Satisfaction, Learning, and Performance of Medical Intern Students Based on Kirkpatrick's Educational Model" was published in the latest issue (Volume 29, Issue 5) of the Kurdistan University of Medical Sciences Journal. The present commentary critically reviews this study and discusses four key aspects of its methodology and findings.

Keywords: Critique of the Article, Kirkpatrick's evaluation model, Virtual Education, Learning

Please cite this article as follows: Khatib A Critique of the Article "The Effect of Offline Student Conferences on the Levels of Satisfaction, Learning, and Performance of Medical Intern Students on the Basis of the Kirkpatrick's Educational Model. SJKUMS. 2026; 31(1): 1-3. DOI: 10.22034/31.1.1.

[Downloaded from sjku.muk.ac.ir on 2026-09-15]

Copyright © 2026 Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (*http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/*), which permits copying and redistributing the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

SJKUMS
مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان
دوره ۳۱، شماره ۱، فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۵،صفحات: ۳-۱
https://sjku.muk.ac.ir

نامه به سردبیر

نقد مقالهٔ "بررسی تأثیر کنفرانس‌های آفلاین دانشجویی بر میزان رضایت، یادگیری و عملکرد فراگیران دورهٔ کارآموزی پزشکی براساس الگوی ارزشیابی آموزشی کرک پاتریک (Kirkpatrick)"

علی خطیب[۱،۲*]

۱. گروه پرستاری، دانشکدهٔ پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی نیشابور، نیشابور، ایران
۲. مرکز تحقیقات سلامت سالمندی، دانشگاه علوم پزشکی نیشابور، نیشابور، ایران

تاریخچه مقاله:
دریافت: ۱۴۰۴/۰۸/۲۶
ویرایش: ۱۴۰۵/۰۴/۱۰
پذیرش: ۱۴۰۵/۰۴/۲۴
انتشار: ۱۴۰۵/۰۳/۰۲

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی کردستان محفوظ است.

* **نویسنده مسئول:** علی خطیب، گروه پرستاری، دانشکدهٔ پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی نیشابور، نیشابور، ایران

ایمیل: khatiba1@nums.ac.ir

چکیده

مقاله‌ای در شمارهٔ اخیر (جلد ۲۹، شمارهٔ ۵) مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان با عنوان «بررسی تأثیر کنفرانس‌های آفلاین دانشجویی بر میزان رضایت، یادگیری و عملکرد فراگیران دورهٔ کارآموزی پزشکی براساس الگوی ارزشیابی آموزشی کرک پاتریک (Kirkpatrick)» به چاپ رسیده است. پژوهش حاضر در چهار نکته این پژوهش را نقد و بررسی می‌کند.

واژگان کلیدی: نقد مقاله، آموزش مجازی، یادگیری، مدل ارزشیابی کرک‌پاتریک

استناد: خطیب، علی. نقد مقالهٔ "بررسی تأثیر کنفرانس‌های آفلاین دانشجویی بر میزان رضایت، یادگیری و عملکرد فراگیران دورهٔ کارآموزی پزشکی براساس الگوی ارزشیابی آموزشی کرک پاتریک (Kirkpatrick)". مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان، بهار ۱۴۰۵؛۳۱(۱): ۳-۱.

سردبیر محترم

مقاله‌ای با عنوان «بررسی تأثیر کنفرانس‌های آفلاین دانشجویی بر میزان رضایت، یادگیری و عملکرد فراگیران دورهٔ کارآموزی پزشکی براساس الگوی ارزشیابی آموزشی کرک پاتریک (Kirkpatrick)» در جلد ۱۹، شمارهٔ ۵، صفحات ۹۹ تا ۱۰۷ مجلهٔ علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان به چاپ رسیده است (۱). با شروع همه‌گیری کرونا، فعالیت‌های حضوری تمامی مراکز آموزشی به تعلیق درآمد و ادامهٔ تعطیلی فعالیت‌های آموزشی به دغدغهٔ جهانی تبدیل شد. لذا، برای حل این معضل «آموزش از راه دور» به‌سرعت گسترش یافت (۲). همچنین، افزایش روزافزون نیاز دانشجویان به یادگیری، کمبود امکانات اقتصادی و هزینه‌های زیاد آموزش حضوری، متخصصان را بر آن داشته است تا روش‌های نوینی برای یادگیری در بستر آموزش از راه دور ابداع کنند (۳). ازجمله روش‌های آموزش از راه دور می‌توان به آموزش از طریق تلفن همراه، شبکه‌های اجتماعی، بازی‌های آنلاین و استفاده از واقعیت مجازی اشاره کرد (۴-۷). در پژوهش یادشده، محققان روشی برای یادگیری از راه دور با عنوان «کنفرانس آفلاین دانشجویی» پیشنهاد داده‌اند و تأثیر آن را در میزان رضایت، یادگیری و عملکرد فراگیران دورهٔ کارآموزی پزشکی بررسی کرده‌اند. ضمن تشکر از نویسندگان برای معرفی روشی نو با هدف افزایش یادگیری دانشجویان، ذکر چهار نکته دربارهٔ این مقاله قابل بحث است.

۱. متغیرهای بررسی‌شده: در این پژوهش برای ارزیابی تأثیر روش اشاره‌شده صرفاً به دو متغیر دموگرافیک سن و جنسیت اشاره

[Downloaded from sjku.muk.ac.ir on 2026-09-15]

شده است که با توجه با جامعهٔ مورد مطالعه، عوامل مخدوش‌گری همچون وضعیت تحصیلی دانشجویان، وضعیت دانش موجود، مطالعهٔ پیشین یا هم‌زمان منابع و رفرنس‌ها توسط دانشجو و همچنین دسترسی دانشجویان به دانش مرتبط از روش‌هایی غیر از مداخله، می‌تواند نتایج حاصل از تلاش‌های تحقیق و ارزیابی را تحریف یا مخدوش کند.

۲. معیارهای ورود به مطالعه: در بررسی مذکور بدون اشاره به معیارهای ورود به مطالعه به‌عنوان اصلی مهم در مداخلات، صرفاً انتخاب نمونه‌ها از میان کارآموزان رشتهٔ پزشکی انجام شده است که با توجه به جامعهٔ مورد مطالعه، تعبیه‌نکردن معیارهای ورودی، همچون سابقهٔ گذراندن واحد فوق (افتادن درس در ترم‌های گذشته توسط دانشجو)، می‌تواند نتایج مطالعه را دستخوش انحراف کند و دانشجویانی مورد مداخلهٔ روش آموزشی قرار می‌گیرند که قبلاً مطالب را به روش‌های دیگر آموخته و یا فراگرفته‌اند.

۳. روش کار مطالعه: در این پژوهش برای ارزیابی تأثیر مداخلهٔ آموزشی در یادگیری و عملکرد فراگیران دورهٔ کارآموزی پزشکی صرفاً به نمرات پس‌آزمون اکتفا شده و قضاوت نتایج بر همین اساس صورت پذیرفته است. حال ایراد وارد به این روش ارزیابی این است که آیا این نمرات کسب‌شده در مقایسه با قبل از مداخله تغییر معناداری داشته است یا خیر. در مطالعهٔ مذکور بدون درنظرگرفتن پیش‌آزمون، نتیجه‌گیری عنوان شده مبنی‌بر «مفیدبودن روش آموزشی کنفرانس‌های آفلاین دانشجویی» و «تأثیر مثبت آن بر یادگیری» جای بحث دارد.

۴. روایی و پایایی ابزار: در مطالعهٔ مذکور برای سنجش رضایت، یادگیری و عملکرد فراگیران دورهٔ کارآموزی پزشکی از سه ابزار نظرسنجی، آزمون تست‌های چهار جوابی و آزمون آسکی استفاده شده است. مجموعهٔ ابزارهای فوق را پژوهشگر توسعه داده است. ابزارهای مورد استفاده در پژوهش باید قبل از به‌کارگیری از لحاظ روایی و پایایی تأیید شوند (۸). روایی به این معنی است که ابزار آنچه برای اندازه‌گیری در نظر گرفته شده است اندازه‌گیری می‌کند یا خیر (۹). پایایی نیز به میزان ثبات، سازگار یا دقیق‌بودن ابزار اشاره دارد (۱۰). در مجموع، با توجه به استفاده از ابزارهای پژوهشگرساخته و بررسی‌نشدن معیارهای نام‌برده در پژوهش، صحت نتایج مطالعهٔ حاصل در ابهام است.

نتیجه‌گیری

با توجه به موارد اشاره‌شده در طراحی پژوهش یادشده، می‌توان بیان کرد نتیجه‌گیری مقالهٔ «بررسی تأثیر کنفرانس‌های آفلاین دانشجویی بر میزان رضایت، یادگیری و عملکرد فراگیران دورهٔ کارآموزی پزشکی براساس الگوی ارزشیابی آموزشی کرک پاتریک (Kirkpatrick)» در جلد ۱۹، شمارهٔ ۵، صفحات ۹۹ تا ۱۰۷ مجلهٔ علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان صحت علمی کافی ندارد.

REFERENCES

1. Rahimi R, Moghimi N, Derakhshan S, Mohajerpour R, Rahmani K, Zarezadeh Y. The effect of offline student conferences on the levels of satisfaction, learning and performance of medical intern students on the basis of the Kirkpatrick's educational model. Shahrekord Univ Med Sci J. 2024;29(5):99-107. [DOI:10.61186/sjku.29.5.9]
2. Khodkarami F. Investigating the Disadvantageous Effect of Distance Learning on German Language Students' Learning. J Foreign Lang Res. 2022;12(3):257-271. [DOI:10.22059/jflr.2022.340212.942]
3. Rajabiyan M, Sotudeh H, Mehtari M, Baghbani A. The effect of mooc-based distance education on learning performance, emotional self-awareness and high level thinking of students. Educ Strategy Med Sci. 2024;17(2):222-234. [Link]
4. Khatib A, Gholamhosseini L, Afzali M, Nikkhoo I, Lami V. Smart solutions for veterans: Enhancing amputee self-care through mobile technology. Front Health Inform. 2024;13(1):188-194. [Link]
5. Mansouri Khosraviyeh Z, Araghieh A, Barzegar N, Mehdizadeh A, Jahed H. Challenges and Threats of E-learning at University during the COVID-19 Pandemic. Technol Educ J. 2022;16(4):805-818. [DOI: 10.22061/tej.2022.8626.2695]
6. Omara S. Educational Technology in Language Learning: An Analysis of Advanced English Language Learners' Perceptions of Technology Use in a Language Institution. J New Trends Engl Lang Learn. 2022;1(1) 43-58. [DOI.org/10.30495/jntell.2022.694647]
7. Fereidounisarijeh P, Khatib A, Salmani S, Fransiz M. The effect of education and telephone follow-up after discharge (telenursing) on care pressure and resilience in caregivers of bipolar patients: A quasi-experimental study. J Res Dev Nurs Midw 2025;22(2): 33-38. [DOI:10.29252/JGBFNM.22.2.33]
8. Mohammadbeigi A, Mohammadsalehi N, Aligol M. Validity and Reliability of the Instruments and Types of MeasurmentS in Health Applied Researches. J Rafsanjan Univ Med Sci. 2015;13(12): 1153-1170. [Link]
9. Switzer G, Wisniewski S, Belle S, Dew M, Schultz R. Selecting, developing, and evaluating research instruments. Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol. 1999; 34(8): 399-409. Available from: [DOI: 10.1007/s001270050161]
10. Souza A, Alexandre N, Guirardello E. Psychometric properties in instruments evaluation of reliability and validity. Epidemiol Serv Saude. 2017; 26(1): 649-59. Available from: [DOI: 10.5123/S1679-49742017000300022]

[Downloaded from sjku.muk.ac.ir on 2026-09-15]